

Torsdagen, 5 maj 2022

P9_TA(2022)0201

De fortsatta tillslagen mot den politiska oppositionen i Kambodja

Europaparlamentets resolution av den 5 maj 2022 om de fortsatta tillslagen mot den politiska oppositionen i Kambodja (2022/2658(RSP))

(2022/C 465/10)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Kambodja,
- med beaktande av tidigare rapporter och uttalanden från FN:s särskilda rapportör om människorättsituationen i Kambodja,
- med beaktande av kommissionens beslut av den 12 februari 2020 att dra tillbaka en del av de tullförmåner som beviljats Kambodja inom ramen för EU:s handelsordning "allt utom vapen" från och med den 12 augusti 2020,
- med beaktande av Internationella arbetsorganisationens konvention om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten,
- med beaktande av uttalandet av den 29 mars 2022 från EU:s delegation vid FN om interaktiva dialoger med den särskilda rapportören om Kambodja vid det 49:e mötet i FN:s råd för mänskliga rättigheter,
- med beaktande av resolution 48/23 av den 11 oktober 2021 från FN:s råd för mänskliga rättigheter om rådgivningstjänster och tekniskt bistånd till Kambodja,
- med beaktande av de avslutande iakttagelserna av den 30 mars 2022 från FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna om den tredje återkommande rapporten om Kambodja,
- med beaktande av samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Kambodja, som undertecknades i Luxemburg den 29 april 1997 ⁽¹⁾,
- med beaktande av det övergripande fredsavtalet för Kambodja av den 23 oktober 1991, särskilt artikel 15, som innehåller ett åtagande att upprätthålla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i Kambodja, även från de internationella signatärernas sida,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna av den 10 december 1948 och den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966,
- med beaktande av artiklarna 144.5 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Den 16 november 2017 tillkännagav högsta domstolen i Kambodja att det största oppositionspartiet, Kambodjas nationella räddningsparti (CNRP), skulle upplösas.
 - B. Sedan högsta domstolen upplöste CNRP inför valet 2018 har Kambodjas regering genomfört tillslag mot medlemmar av den politiska oppositionen, vilket tvingat dessa medlemmar att gå i exil på grund av rädsla för godtyckliga gripanden eller repressalier. Regeringens tillslag mot oberoende medier, det civila samhällets organisationer och den politiska oppositionen började under 2017 och fortsatte under 2021 och 2022.
 - C. Premiärminister Hun Sen har suttit vid makten nästan oavbrutet i 37 år, och det styrande kambodjanska folkpartiet har absolut makt över staten och de lagstiftande organen.

⁽¹⁾ EGT L 269, 19.10.1999, s. 18.

Torsdagen, 5 maj 2022

- D. Det ska hållas kommunalval i Kambodja i juni 2022 och nästa parlamentsval förväntas äga rum i juli 2023. Inför kommunalvalet i juni 2022 och följande års nationella val har situationen för de mänskliga rättigheterna i Kambodja nått ett krisläge, där regeringen intensifierat sina tillslag mot den politiska oppositionen, journalister, oberoende medier och det civila samhället med förevändningen att det handlar om covid-19-åtgärder. Kambodjas nationella valkommitté har strukit över 100 kandidater från oppositionspartiet Candlelight^(?) från förteckningen över dem som ställer upp i landets kommunalval den 5 juni 2022.
- E. Efter att ha utfärdat kallelser till domstol i november 2020 inledde myndigheterna massrättegångar under 2021 mot mer än 100 medlemmar av oppositionen och människorättsförsvarare för att de utövat sin rätt till yttrandefrihet och frihet att delta i fredliga sammankomster. De oegentligheter som förekom i dessa rättegångar var bland annat brist på trovärdiga bevis, en kränkning av rätten till en rättvis rättegång och garantier för ett korrekt rättsförfarande samt rättegångar där den berörda personen inte var närvarande för flera av de tilltalade, i strid med garantierna för de mänskliga rättigheterna. För närvarande sitter mer än 60 människorättsförsvarare i fängelse, däribland fackföreningsledare och miljöaktivister.
- F. I mars 2021 befanns nio högt uppsatta partiledare, däribland Sam Rainsy, i sin utevaro skyldiga till "försök att begå ett brott" och "angrepp" enligt artiklarna 27 och 451 i strafflagen, och dömdes till 25 års fängelse. Sam Rainsy, Mu Sochua och andra oppositionspolitiker dömdes i sin utevaro, eftersom de inte tilläts återvända till Kambodja för att försvara sig inför domstol.
- G. Medan andra rättegångar hölls sköts rättegången mot Kem Sokha, som försatts på fri fot enligt restriktiva borgensvillkor, upp i nästan två år trots upprepade krav på att den skulle återupptas. Hans rättegång återupptogs i januari 2022, men utan någon avslutning i sikte, vilket gör att politikern fräntas sin grundläggande rätt till politiskt deltagande.
- H. Ledaren för CNRP, Kem Sokha, greps i september 2017 och utsätts fortfarande för falska anklagelser för förräderi.
- I. Den 17 mars 2022 dömde distriktsdomstolen i Phnom Penh politiska motståndare till det styrande partiet till fängelsestraff på mellan 5 och 10 år, utan borgen. Den 17 mars 2022 dömde distriktsdomstolen i Phnom Penh 20 oppositionspolitiker och oppositionsaktivister på grundval av vaga anklagelser om "uppvigling" och "konspiration" till långa fängelsestraff.
- J. I november 2021 tvingades Veourn Veasna, Voeung Samnang och Lanh Thavry, alla CNRP-anhängare och erkända flyktingar av FN:s högkommissarie för flyktingar, att återvända till Kambodja från Thailand och häktades sedan för uppvigling och brott mot covid-19-lagen.
- K. I augusti 2021 dömdes fackföreningsledaren Rong Chhun för "uppvigling till brott eller social oro", tillsammans med tidigare medlemmar av den politiska oppositionen, Sar Kanika och Ton Nimol, med domar på mellan 20 månader och 2 år och höga bötesstraff på 400 miljoner riel (nästan 95 000 EUR). I november 2021 frigavs Rong Chhun, Sar Kanika, Ton Nimol och andra aktivister som hade gripits samtidigt. Deras domar sköts upp och de har varit frigivna sedan dess. Kvinnor som deltar i fredliga strejker har upprepade gånger och på ett oproportionerligt sätt utsatts för regeringens försök att skingra dem.
- L. Över 60 dokumenterade politiska fångar sitter häktade, medan företrädare för den politiska oppositionen, samhällsaktivister och fackföreningsmedlemmar grips, frihetsberövas och hålls olagligen fängslade. Sedan 2015 har antalet fångar i kambodjanska fängelser mer än fördubblats, och enligt regeringssiffror sitter för närvarande 38 977 personer i kambodjanska fängelser med en officiell kapacitet på 8 804. Denna dramatiska överbeläggning utgör en allvarlig kränkning av fångarnas rättigheter, vilka ofta inte har tillgång till rent vatten eller sjukvård. Regeringen har inte heller vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra större utbrott av covid-19 bland fångarna.

(?) CNRP grundades 2012 som en sammanslagning av Candlelight och Människorättspartiet. Efter den påtvingade upplösningen av CNRP 2017 blev det återupplivade Candlelight det största oppositionspartiet i Kambodja.

Torsdagen, 5 maj 2022

- M. Enligt rapporter har fem kandidater från partiet Candlelight fängslats under de senaste två månaderna. Andra kandidater har tvingats dra tillbaka sina kandidaturer för att undvika falska åtal för anklagelser såsom sammansvärjning. Regeringen har tidigare använt liknande anklagelser för att göra sig kvitt oppositionspartier och oppositionskandidater. Under 2021 vägrade myndigheterna att registrera Kambodjas National Heart Party, vars ansvarige person nu är föremål för en utredning av inrikesministeriet. Under de senaste veckorna har den nationella valkommittén, som kontrolleras av Kambodjas folkparti, hindrat ett betydande antal kandidater från Candlelight från att ställa upp i det kommande valet. Ett antal domar har lett till att hela kandidatlistor har dragits in i 11 kommuner.
- N. I mars 2021 antog regeringen en ny omfattande lag om åtgärder för att förhindra spridningen av covid-19 och andra allvarliga, farliga och smittsamma sjukdomar, vilken gör det möjligt att fastställa upp till 20 års fängelsestraff och andra oproportionerliga påföljder för överträdelse av covid-19-åtgärder.
- O. I februari 2021 antog regeringen ett underdecret som skärper kontrollen av internet och utvidgar online-övervakningen av internetanvändare som är kritiska mot regeringen. I mars 2022 meddelade regeringen att genomförandet av underdecretet skulle skjutas upp på obestämd tid.
1. Europaparlamentet fördömer åtalen, vilka iscensatts av premiärminister Hun Sen och hans kambodjanska folkparti, mot oppositionspolitiker, fackföreningsmedlemmar, människorättsförfvarare, journalister, miljöaktivister, studenter och andra för att de uttryckt sina åsikter. Parlamentet uppmanar Kambodjas premiärminister och hans regering att omedelbart sätta stopp för alla former av hot och trakasserier, inbegripet rättsliga trakasserier, mot medlemmar av oppositionen, fackföreningsmedlemmar, människorättsförfvarare, medier och aktörer i det civila samhället. Parlamentet uppmanar säkerhetsstyrkorna att avstå från onödigt och överdrivet våld mot dem som deltar i fredliga protester.
 2. Europaparlamentet fördömer upplösningen av CNRP och upprepar sitt krav på att anklagelserna mot Kem Sokha, Sam Rainsy, Mu Sochua och andra oppositionsföreträdare omedelbart ska läggas ned. De kambodjanska myndigheterna uppmanas med kraft att omedelbart frige alla samvetsfångar, liksom fångar som frihetsberövats för att ha utfört sitt legitima arbete eller utövat sina rättigheter, inbegripet journalister, människorättsförfvarare, miljöaktivister och fackföreningsmedlemmar. Parlamentet uppmanar de kambodjanska myndigheterna att genomföra oberoende utredningar av alla anklagelser om trakasserier, hot, godtyckliga gripanden och våldshandlingar och tortyr mot medlemmar av oppositionspartier och aktörer i det civila samhället, och att ställa förövarna inför rätta.
 3. Europaparlamentet understryker att rättegångarna mot medlemmar av den politiska oppositionen, aktivister i det civila samhället, människorättsförfvarare, journalister och vanliga medborgare genomförs i strid med internationella normer för rättvisa rättegångar. Parlamentet uppmanar regeringen att reformera det politiserade rättsväsendet, säkra rätten till ett korrekt rättsförfarande för alla och omedelbart och villkorslöst frige alla politiska fångar. Parlamentet uppmanar de kambodjanska myndigheterna att garantera rättsväsendets fullständiga oberoende och opartiskhet och vidta effektiva rättsliga och andra åtgärder för att ta itu med den dramatiska överbeläggningen av fångelser, bland annat genom att sätta stopp för frihetsberövandena före rättegången.
 4. Europaparlamentet uppmanar med kraft de kambodjanska myndigheterna att se till att alla anklagelser om utomrättsliga avrättningar utreds snabbt och opartiskt, inbegripet fallen med Sin Khon och Kem Ley, och att förövarna lagförs. Parlamentet uppmanar de kambodjanska myndigheterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra och stoppa sådant dödande.
 5. Europaparlamentet uttrycker sin djupa oro över tillbakagången för de mänskliga rättigheterna i Kambodja mot bakgrund av det kommande lokalvalet i juni 2022 och det nationella valet 2023, inbegripet restriktionerna mot oberoende rapportering, kriminaliseringen av yttrandefriheten och det faktiska förbudet mot fredliga sammankomster. De kambodjanska myndigheterna uppmanas med kraft att upphöra med alla olagliga begränsningar av människors deltagande i offentliga angelägenheter och att se till att alla politiska partier kan genomföra en jämlik, fri och transparent valkampanj, med början i det kommande kommunalvalet den 5 juni 2022 och i det nationella valet i juli 2023.
 6. Europaparlamentet är djupt oroat över regeringens online-övervakning och hot mot yttrandefriheten och rätten till personlig integritet. Parlamentet uppmanar de kambodjanska myndigheterna att avskaffa lagen från februari 2022 om en nationell internetportal, som gör det möjligt för regeringen att övervaka all internetverksamhet och driva rättsliga

Torsdagen, 5 maj 2022

förfaranden mot personer som rapporterar om statliga eller polisiära åtgärder. Parlamentet uppmanar Kambodjas regering att upphäva alla repressiva lagar, särskilt lagen om politiska partier, fackföreningslagen och all annan lagstiftning som begränsar yttrandefriheten och de politiska friheterna, och de lagar som inte är helt i linje med internationella normer och Kambodjas internationella skyldigheter.

7. Europaparlamentet uttrycker sin oro över de intensifierade tillslagen mot miljöaktivister, däribland markrättsaktivister, som varit särskilt utsatta i nyligen genomförda massrättegångar. I detta sammanhang beklagar parlamentet djupt den rapporterade ökning av olaglig avverkning i Kambodjas skyddade skogar som ägt rum under pandemin, och uppmanar EU och medlemsstaterna att främja internationell samordning för att förhindra att otillåtna varor exporteras olagligt från Kambodja.

8. Europaparlamentet påminner EU-baserade företag om behovet av att genomföra en grundlig due diligence-granskning i fråga om mänskliga rättigheter och miljö och att se till att det inte finns några band till politiska ledare eller ledare för de säkerhetsstyrkor som är ansvariga för allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och upplösning och fortsatt förtryck av oppositionen i Kambodja, eller till enheter som ägs eller kontrolleras av dessa ledare eller enheter som drar nytta av olaglig avverkning och markrofferi.

9. Europaparlamentet uppmanar EU, medlemsstaterna och det internationella samfundet att, mot bakgrund av Kambodjas roll som ordförande för Sydostasiatiska nationers förbund (Asean), att ta tillfället i akt att utöva påtryckningar och vidta offentliga åtgärder för att skydda aktivister och människorättsförsvarare och att stödja politiska partier i deras kamp för att på nytt öppna en del av det politiska och medborgerliga utrymmet inför det kommande kommunalvalet den 5 juni 2022 och det nationella valet 2023. Parlamentet betonar att den senaste utvecklingen ytterligare undergräver den kambodjanska regeringens trovärdighet när det gäller att genomföra en positiv människorättsagenda i regionen och som Aseans ordförande.

10. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att noga övervaka situationen i Kambodja, särskilt för att se till att partiet Candlelight inte upplöses på samma parodiska sätt som CNRP.

11. Europaparlamentet upprepar sitt krav på riktade sanktioner och uppmanar med kraft rådet att anta restriktiva åtgärder, inbegripet reseförbud och frysning av tillgångar, mot politiska ledare och säkerhetsstyrkornas ledare samt deras ekonomiska intressen, inom ramen för det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter, så att alla personer som är ansvariga för allvarliga människorättskränkningar och upplösningen och fortsatta förtrycket av oppositionen i Kambodja ställs till svars.

12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att mycket noga övervaka det kommande lokalvalet och att vara beredd att använda alla tillgängliga verktyg, inbegripet ett fullständigt upphävande av Kambodjas "allt utom vapen"-status och andra sanktioner, om valobservatörerna skulle finna belägg för orättvisa val.

13. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att insistera på tydligt definierade människorättsmåtstockar i alla kontakter med den kambodjanska regeringen och att låta de problematiska frågor som tas upp i denna resolution ingå, inbegripet Kambodjas "allt utom vapen"-status, som en del av dess pågående fördjupade kontakter med de kambodjanska myndigheterna. Parlamentet uppmanar kommissionen att noga övervaka situationen och att bedöma vilken effekt det partiella upphävandet av "allt utom vapen"-statusen har för de mest sårbara delarna av civilsamhället.

14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att övervaka allt bilateralt ekonomiskt stöd till Kambodjas regering och se till att bilateralt ekonomiskt stöd går till kambodjanska organisationer i det civila samhället och oppositionspartier.

15. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Aseans generalsekreterare samt Kambodjas regering, premiärminister och nationalförsamling.